

ประเภทของภูมิปัญญาด้าน จารีต ประเพณี มติ ข้อห้าม ภาษา ในหมู่บ้าน

ชื่อภูมิปัญญา มติวัน

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

ก่อนอื่น ที่เราจะเริ่มลงมือกระทำมั่งคะละกรรมทุกอย่างเป็นต้นว่า ปลุกบ้าน สร้างเมือง ทำมงคลขึ้นบ้านใหม่ แต่งงาน ย้ายที่อยู่ บวชพระ เปกตุ้ ซ้อสัตว์มาเลี้ยง หว่านกล้า ปลุกนา เปิดร้านเปิดงานใหม่ เหล่านี้เราก็หวังเพื่อความเป็นสิริมงคล หวังความเจริญงอกงาม เราจึงควรมือสั่นวันดี หรือฤกษ์งามยามดีเสียก่อน จึงค่อยลงมือกระทำ แต่การหาวันหาเวลานั้น เราควรถือเอาที่ดี ๆ ที่สำคัญ ๆ เท่านั้นก็พอ เมื่อเราเชื่อหลายตำราแล้วตลอดชีวิตนี้ เราก็จะหาวันดีฤกษ์ดีไม่ได้ เราควรถือเอาที่สำคัญ ๆ ถือเอาวันเศษฟ้าตีแสงที่ดี ๆ และหาได้ยามประจำวันดี ๆ เสียเท่านั้น ก็เป็นอันใช้ได้ดีแล้ว ดังจะนำมาวางไว้เป็นหลักต่อไปนี้

กระบวนการ

วันอาทิตย์	ไม่ตีซ้อเหล็กและเข่นขวาน เข่นมีดพริ้ว เกียนกล้ามันช่างต้นตาย
วันจันทร์	บ่ซ่อมหรือเป้งงานจักเสียหลานลูกน้อยคะคืออยู่กินแห่ง
วันอังคาร	บตีเลี้ยงแขกเลี้ยงคนหนุ่มเฒ่าจะหุ่มผิดกัน
วันพุธ	บตีค้าขายออกบ้านเดินเมืองจักเสียคำเหลืองเป้งกล้า
วันพฤหัสบดี	ดับเป้งบตีเข้าป่าผีเสื้อล่าเต็ม
วันศุกร์	บตีล้อมรั้วบ้านผีร้ายช่างมาจอม
วันเสาร์	บตีปลุกบิจะข้าวกล้าลงแผ่นดินสัตว์จะแย่งกินมีมาก

แหล่งข้อมูล

นายญาณ สองเมืองแก่น

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

 054 – 781105